

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Узгоджений проект Закону України «Про фахову передвищу освіту»

Олег Шаров, директорат вищої освіти і освіти дорослих
Лютий 2019

КЛЮЧОВА ПРОБЛЕМА

Система коледжів в Україні (ВНЗ I-II рівнів акредитації) знаходиться на роздоріжжі:

- ✓ місія забезпечення кваліфікованими кадрами виробничої індустріальної економіки вже неможлива
- ✓ кристалізація нової місії в напрямі створення широкого спектру можливостей для громадян і задоволення потреб громад не завершена

ПРОЯВИ ПРОБЛЕМИ

- ✓ Дезорієнтація держави і спільноти: статус, рамка кваліфікацій, фінансування тощо
- ✓ Наголос на освітній підготовці (за рахунок скорочення професійної) в коледжах
- ✓ Неготовність визнати реальні причини кризи, завищена самооцінка, боязнь змін керівництвом та колективами багатьох закладів освіти
- ✓ Невпевненість щодо майбутнього ланки освіти

КОЛЕДЖІ: ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД

- Після ухвалення Закону України «Про вищу освіту» для коледжів розпочався складний перехідний період
- Коледжі опинились перед вибором між новими вимогами до вищої школи та власною самобутністю як самостійної ланки освітньої системи
- Була проведена широка дискусія про майбутнє коледжів за участю освітян, депутатів та громадськості

КОЛЕДЖІ: ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ

- У Законі України «Про освіту» виділено окремий складник системи освіти – фахову передвищу освіту на п'ятому рівні Національної рамки кваліфікацій
- Коледжам запропоновано відповідальний вибір між системами вищої та фахової передвищої освіти
- Кожний колектив має визначитись з урахуванням як власного потенціалу, так і попиту на свої послуги

КОЛЕДЖІ: В ОЧІКУВАННІ НОВОГО ЗАКОНУ

- ЗУ «Про освіту» Уряду доручено подати з/проект «Про фахову передвищу освіту» до ВРУ до 28.09.18 року
- Широка і представницька робоча група працювала над проектом і готувала до громадського обговорення
- Робота проходила з невеликим відставанням від графіку (на 3-4 тижні), але на засіданнях досягались компроміси з усіх ключових питань

КОЛЕДЖІ: ЗАКОНОПРОЕКТНЕ РОДЕО

- 24.04.18 н.д. Марченко О.О. вніс законопроект 8321, використавши частину напрацювань робочої групи МОН
- 7.05.18 н.д. Кремінь Т.Д. та Бриченко І.В. внесли проект 8321-1 на основі роботи робочої групи МОН
- 16.05.18 Комітет з науки та освіти ВРУ рекомендував до 20.06.18 провести погодження проектів
- 14.10.18 було підписано меморандум (Співаковський О.В., Марченко О.О., Рашкевич Ю.М., Шаров О.І.)

КОЛЕДЖІ: ЗАКОНОПРОЕКТНЕ РОДЕО

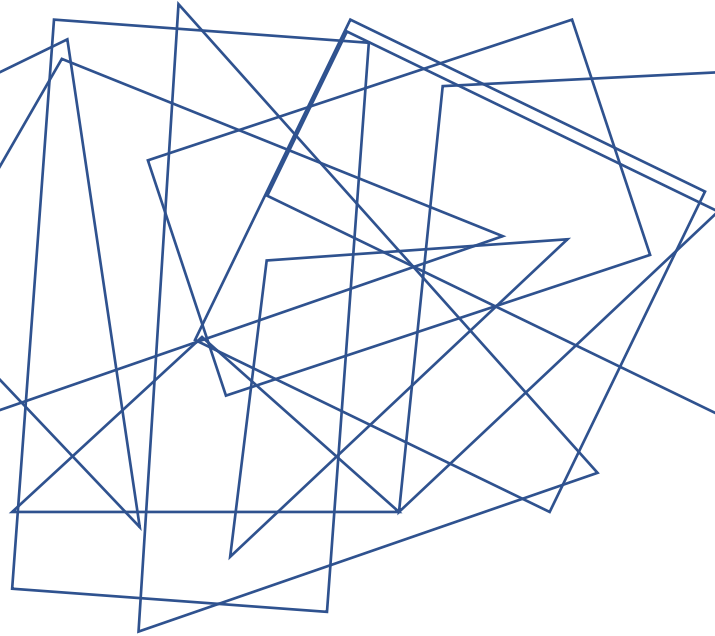
- 19.11.18 відбулась нарада в Комітеті з науки та освіти ВРУ, на якій було домовлено про розблокування ситуації
- 26.11.18-13.12.18 у МОН працювала робоча група, яка підготувала узгоджений проект
- 6.02.19 розглянуто підкомітетом з питань позашкільної, професійної, фахової передвищої та освіти дорослих
- Рекомендовано провести регіональні наради та винести проект на засідання Комітету 27.02.19

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ (меморандум)

Обов'язкова повна
загальна середня
освіта

Коледжі та заклади професійно-
технічної освіти, які готові до
нескінченності сегментувати
ринок та захищати свою
обмежену нішу

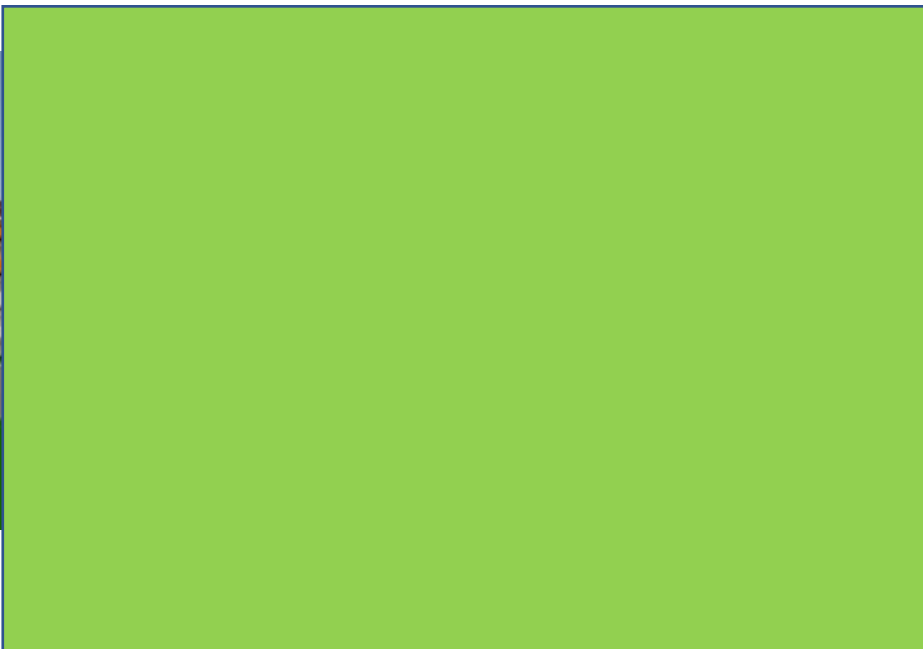

Висококонкурентна
якісна
університетська
освіта

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ МИСЛЕННЯ (меморандум)

Обов'язкова повна
загальна середня
освіта

**Створення єдиної
системи післяшкільної
неуніверситетської
освіти**

Висококонкурентна
якісна
університетська
освіта

ЛОКАЛІЗАЦІЯ ДІЇ (меморандум)

Обов'язкова повна
загальна середня
освіта

Територія 1
Територія 2
Територія 3
Територія
Територія
Територія
Територія

розподіленою за
територіальною ознакою
для задоволення потреб
місцевих громад

Висококонкурентна
якісна
університетська
освіта

ПРИНЦИПОВА МОДЕЛЬ

- ✓ Місія та пріоритети: громадяни, громади, бізнес, держава
- ✓ Доступність, навчання впродовж життя
- ✓ Сучасні технології, обладнання, компетентнісний підхід
- ✓ Місце в системі освіти та взаємодія між ланками
- ✓ Територіальна розподіленість, інституційна спроможність
- ✓ Багатоканальне фінансування, автономія та управління
- ✓ Критерій успішності: зростання економіки та бюджету

ПРІОРИТЕТИ

- Академічна, кадрова автономія, фінансова автономія (за бажанням), практична допомога на рівні Типового положення про організацію освітнього процесу, порядку виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності
- Збереження усіх умов для інтеграції з вищою освітою на рівні програм: перелік спеціальностей, кредити ЄКТС

МІСЦЕ В СИСТЕМІ ОСВІТИ

- ✓ V рівень НРК + дескриптори VI рівня НРК (редакційно)
- ✓ Рівень ФПО відповідає V рівню НРК і передбачає здатність особи самостійно вирішувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідних наук і характеризується певними змінами умов, нести відповідальність за результати своєї діяльності та контролювати інших осіб у певних ситуаціях

СТУПІНЬ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

- ✓ Фаховий молодший бакалавр
- ✓ Тільки освітньо-професійні програми
- ✓ до 180 кредитів ЄКТС на основі ПрСО, може враховувати відповідність здобутого профілю ПрСО спеціальності ФПО в обсязі до 60 кредитів ЄКТС
- ✓ 240 кредитів ЄКТС на основі БазЗО, у тому числі 120 кредитів ЄКТС за освітньою програмою здобуття ПрСО відповідної галузі знань та/або спеціальності професійного профілю

ЗАКЛАДИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

- ✓ Фаховий коледж
- ✓ Військовий коледж сержантського складу
- ✓ Фаховий коледж, крім освітньої діяльності у сфері ФПО, має право відповідно до ліцензії забезпечувати здобуття ПрСО професійного та академічного профілів, професійної (професійно-технічної) та/або початкового рівня (короткого циклу) ВО та/або першого (бакалаврського) рівня ВО

УСУНЕННЯ ОБМЕЖЕНЬ НА ПРИЙОМ

- ✓ У конкурсному балі враховуються результати ЗНО або вступних іспитів на бюджет або контракт, сертифікати ЗНО дають перевагу
- ✓ Строк навчання кваліфікованих робітників визначають ФК
- ✓ Для спеціалізованої освіти можуть використовуватись наскрізні програми

ДОСТУПНІСТЬ. НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

- ✓ Не встановлюються обмеження щодо віку здобувачів фахової передвищої освіти, кількості здобутих дипломів за бюджетний кошт
- ✓ Визначається максимально широкий перелік можливих форм здобуття освіти (від денної, дуальної до екстернату та навчання на виробництві)
- ✓ Не передбачається компенсації бюджетних коштів у разі повторного вступу на бюджет при незакінченому навчанні

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

- ✓ Подібно до вищої освіти, наголос на практичній підготовці
- ✓ Екстернат та здобуття освіти на робочому місці
- ✓ Індивідуальні навчальні плани
- ✓ 10% обсягу освітніх програм – вільний вибір студентів
- ✓ Положення про організацію освітнього процесу та
Типове положення про організацію освітнього процесу

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

- ✓ Стандарти на основі компетентнісного підходу ФПО затверджує МОН, власні НМК
- ✓ Акредитацію (на 5-10 років) та інституційний аудит здійснює ДСЯО
- ✓ Незалежні установи оцінювання та забезпечення якості
- ✓ ЗНО як ДПА за ПрСО (4-12 балів з правом перескладання)
- ✓ ЄДКІ тільки для регульованих професій
- ✓ Добровільна сертифікація педагогічних працівників

ЕЛЕМЕНТИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

- ✓ Наглядова рада – орган Засновника (3-5 осіб), для коледжу в структурі – наглядова рада університету
- ✓ Засновник може делегувати НР додаткові повноваження
- ✓ Конкурсне обрання керівника
- ✓ Конкурс проводить наглядова рада
- ✓ Рейтингове голосування колективу: 50/100

КОЛЕДЖІ: «ШЛЮБИ» ТА «РОЗЛУЧЕННЯ»

- МОН підтримує коледжі, які з раціональних міркувань бажають увійти до структури університетів
- МОН підтримує коледжі, які увійшли до структури ЗВО, але тепер прагнуть самостійності
- Такі питання повинні вирішуватись в межах Закону, за взаємною згодою та повагою сторін

БАГАТОКАНАЛЬНЕ ФІНАНСУВАННЯ

- ✓ Основне фінансування - Засновник
- ✓ Освітня субвенція з Держбюджету для здобуття повної загальної середньої освіти для всіх закладів ФПО
- ✓ Держбюджет для спеціальностей загальнодержавного значення у державних і комунальних коледжах
- ✓ Державні пільгові довгострокові кредити на навчання
- ✓ Державна фінансова підтримка (як софінансування здобуття фахової передвищої освіти)

ЗАВДАННЯ НА ЛЮТИЙ

- ✓ Робота над текстом узгодженого проекту:
 - ✓ пошук та усунення колізій та помилок, удосконалення нормопроєктувальної техніки
 - ✓ доповнення (чи вилучення) норм, які не викликають дискусій або обумовлені іншими законами
 - ✓ Відпрацювання тезауруса та прикінцевих положень
- ✓ Досягнення узгодженої позиції народних депутатів та основних стейкхолдерів на засіданні Комітету 27 лютого

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!